

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Milana Lipovského a JUDr. Igora Burgera na neverejnom zasadnutí v zmysle § 382a Tr. por. 26. februára 2014 v Bratislave, v trestnej veci obvineného **Ing. R. M. pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia** podľa § 349 alinea 2 Tr. zák., vedenej na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 2T 44/2010, o dovolaní, ktoré podal minister spravodlivosti Slovenskej republiky, proti rozsudku Okresného súdu Prievidza z 29. júla 2010, sp. zn. 2T 44/2010, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 386 ods. 1 Tr. por. rozsudkom Okresného súdu Prievidza z 29. júla 2010, sp. zn. 2T 44/2010, a konaním, ktoré mu predchádzalo, z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

b o l p o r u š e n ý z á k o n

v ustanovení § 349 Tr. zák. v neprospech obvineného Ing. R. M.

Podľa § 386 ods. 2 Tr. por. napadnutý rozsudok okresného súdu **sa z r u š u j e .**

Z r u š u j ú sa aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 388 ods. 1 Tr. por. Okresnému súdu Prievidza **sa p r i k a z u j e**, aby vec v potrebnom rozsahu **znovu prerokoval a rozhodol**.

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Prievidza z 29. júla 2010, sp. zn. 2T 44/2010, bol obvinený Ing. R. M.. uznaný za vinného z prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 349 alinea 2 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 29. júna 2009 o 14.30 hod. v Z. v Materskej škole na U. sa stretol so svojím synom O. M., hoci uznesením Okresného súdu Prievidza č. 13P 331/08, z 12. júna 2008, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 4CoP 50/2008, z 20. augusta 2008, ktorý nadobudol právoplatnosť 9. septembra 2008, mu bolo uložené, aby sa dočasne zdržal styku so synom O. M..

Za to mu bol podľa § 349, § 38 ods. 3, § 36 písm. j/ Tr. zák. uložený trest odňatia slobody na 12 mesiacov, výkon ktorého mu súd podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. a § 50 ods. 1 Tr. zák. podmienene odložil na skúšobnú dobu 12 mesiacov.

Obvinený sa pri vyhlásení rozhodnutia vzdal práva na podanie odvolania. Prokurátorka okresnej prokuratúry sa vzdala práva na podanie odvolania 2. augusta 2010, pričom týmto dňom rozhodnutie okresného súdu nadobudlo právoplatnosť.

Napriek tomu proti rozsudku okresného súdu podal obvinený odvolanie, ktoré Krajský súd v Trenčíne uznesením z 18. novembra 2010, sp. zn. 2To 125/2010, podľa § 316 ods. 1 Tr. por. zamietol, keďže odvolanie podala osoba, ktorá sa výslovne vzdala práva na jeho podanie.

Okresný súd Prievidza uznesením z 11. júla 2012, sp. zn. 2T 44/2010, rozhodol, že obvinený Ing. R. M.. sa v skúšobnej dobe osvedčil a podľa § 50 ods. 7 Tr. zák. sa na neho hľadí, ako keby nebol odsúdený.

Na základe podnetu S. H. podal proti rozsudku Okresného súdu Prievidza z 29. júla 2010, sp. zn. 2T 44/2010, minister spravodlivosti Slovenskej republiky dovolanie z dôvodu uvedenom v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., teda že rozhodnutie je založené na nesprávnom

právnom posúdení zisteného skutku, alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Minister spravodlivosti v písomnom odôvodnení dovolania namietal, že prvostupňový súd nesprávne právne posúdil zistený skutok v neprospech obvineného Ing. R. M.. Poukazoval na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. novembra 2010, sp. zn. 5 Tdo 24/2010, ako aj stanovisko Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky IV/1 Gn 795/11-7 z 26. júla 2011, v ktorých bolo konštatované, že existencia samotného rozhodnutia o predbežnom opatrení vo veciach starostlivosti súdu o maloletých nemôže zakladať trestnosť v zmysle § 349 alinea 2 Tr. zák., kým sa nepristúpilo v občianskom súdnom konaní k opatreniam smerujúcim k zabezpečeniu výkonu tohto rozhodnutia, pretože tým nie je naplnený znak skutkovej podstaty marí „výkon“ rozhodnutia.

Výkonom rozhodnutia sa v odbornej literatúre označuje vo všeobecnosti nútený výkon rozhodnutia v rámci vykonávacieho konania.

Predbežné opatrenie o úprave styku rodičov s deťmi sa nevykonáva bezprostredne po nadobudnutí vykonateľnosti, ale jeho výkon má zákonom predpísaný postup. Výkon predbežného opatrenia nastupuje až vtedy, ak povinný dobrovoľne povinnosť určenú predbežným opatrením nerešpektuje. Vzhľadom na uvedené sa trestnoprávna ochrana neposkytuje vydanému vykonateľnému predbežnému opatreniu, ak nebolo začaté konanie o jeho výkone jedným zo zákonných spôsobov.

Preto mal minister spravodlivosti za to, že napadnuté rozhodnutie okresného súdu je založené na nesprávnom právnom posúdení a okresný súd mal v predmetnej veci obvineného spod obžaloby oslobodiť v zmysle § 285 písm. b/ Tr. por.

Minister poukazoval aj na to, že rozhodnutím Okresného súdu Prievidza o osvedčení sa obvineného v skúšobnej dobe došlo k zahladeniu odsúdenia, avšak v prípade ak najvyšší súd vyhovie dovolaniu, obvinený by bol pri novom prejednaní veci oslobodený spod obžaloby, čo by bolo pre neho priaznivejšie, nakoľko by nemal zápis v odpise registra trestov, ktorý môže mať vplyv na možnosť výkonu určitých povolaní.

Vzhľadom na uvedené minister navrhol, aby najvyšší súd podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil, že rozsudkom Okresného súdu Prievidza z 29. júla 2010, sp. zn. 2T 44/2010, bol

porušený zákon v ustanovení § 349 Tr. zák. v neprospech obvineného Ing. R. M., podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok, ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením stratili podklad a prikázal Okresnému súdu Prievidza, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu sa vyjadrila aj prokurátorka Okresnej prokuratúry Prievidza, ktorá považovala dovolanie ministra spravodlivosti za nedôvodné. Podľa jej názoru bolo konanie obvineného Ing. R. M. správne právne kvalifikované ako prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 349 Tr. zák. Mala za to, že v predmetnom prípade išlo o predbežné opatrenie síce vo veci starostlivosti súdu o maloletých, ale nie o výchovu maloletých ako to uvádza alinea 1 § 349 Tr. zák. V danom prípade sa bezvýsledné použitie opatrení v občianskom súdnom konaní pre naplnenie § 349 Tr. zák. nevyžadovalo. Slovné spojenie „marí výkon predbežného opatrenia“ je potrebné vykladať ako uskutočnenie a realizáciu predbežného opatrenia, nie ako nútený výkon v rámci vykonávacieho konania v zmysle § 272 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku. Rovnako aplikácia rozsudku Najvyššieho súdu, sp. zn. 5 Tdo 24/2010, neprichádza do úvahy, pretože v danom prípade išlo o úplne iné konanie. Vzhľadom na uvedené navrhla, aby dovolací súd dovolanie ministra spravodlivosti podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

V prvom rade najvyšší súd skúmal prípustnosť podaného dovolania, nakoľko po preštudovaní spisu zistil, že Okresný súd Prievidza uznesením z 11. júla 2012, sp. zn. 2T 44/2010, rozhodol, že obvinený Ing. R. M.. sa v skúšobnej dobe osvedčil a podľa § 50 ods. 7 Tr. zák. sa na neho hľadí, ako keby nebol odsúdený.

Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom, ktorý znamená vážny prielom do právoplatnosti a predpokladanej stability konečného a vykonateľného rozhodnutia. Jeho zmyslom je, za prísne vymedzených podmienok, zvrátenie existencie odsúdenia páchatel'a, aby nedošlo k trestno-právnomu následku, t. j. sankcii spojenej s týmto odsúdením.

Najvyšší súd však zastáva názor, že obvinený, prípadne osoby, ktoré sú v jeho mene oprávnené podať dovolanie, môžu tento mimoriadny opravný prostriedok podať v prospech obvineného aj v prípade, ak dôjde k zahladeniu odsúdenia či už zákonnou fikciou, alebo rozhodnutím súdu.

Uvedené odsúdenie, aj keď je zahladené, je evidované v odpise registra trestov. V prípade, ak by podané dovolanie v prospech obvineného bolo dôvodné a obvinený by bol pri novom prejednaní veci oslobodený spod obžaloby, zmena rozhodnutia v jeho prospech by sa prejavila aj v zmene odpisu registra trestov, čo by malo pozitívny vplyv na posúdenie jeho bezúhonnosti najmä vo vzťahu k možnosti výkonu niektorých povolaní, pri ktorých zákon zakotvuje obmedzenia vo vzťahu k spáchaným trestným činom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) ďalej konštatoval, že dovolanie bolo podané oprávnenou osobou, v lehote a predpísaným spôsobom (§ 369 ods. 1, § 370 Tr. por.), pričom boli splnené aj ďalšie podmienky dovolania podľa § 372 až § 374 Tr. por. Dovolací súd preto preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť výroku napadnutého rozsudku, ako aj správnosť jemu predchádzajúceho konania a zistil, že dovolanie ministra spravodlivosti je dôvodné.

Z obsahu podaného dovolania jednoznačne vyplýva, že minister spravodlivosti namietal nesprávne právne posúdenie v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Najvyšší súd po preštudovaní spisového materiálu zistil, že prvostupňový súd uznal obvineného Ing. R. M. za vinného z prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 349 alinea 2 Tr. zák., nakoľko maril výkon predbežného opatrenia uloženého v občianskom súdnom konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých.

Podľa § 349 Tr. zák. kto po tom, čo sa proti nemu bezvýsledne použili opatrenia v občianskom súdnom konaní smerujúce k výkonu rozhodnutia súdu alebo súdom schválenej dohody o výchove maloletých detí, marí výkon takého rozhodnutia alebo dohody, alebo kto marí výkon predbežného opatrenia uloženého v občianskom súdnom konaní na ochranu osôb ohrozených násilím alebo vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

Objektom tohto trestného činu je záujem na riadnom výkone rozhodnutí súdov a ďalších orgánov verejnej moci, pričom objektívna stránka § 349 alinea 2 Tr. zák. spočíva v marení výkonu predbežného opatrenia.

Výkon rozhodnutí je upravený vo viacerých právnych predpisoch v závislosti od toho, akého rozhodnutia sa týka (Trestný poriadok, Občiansky súdny poriadok, Exekučný

poriadok). Jeho účelom je v rámci samostatného štádia konania vymôcť prostriedkami donútenia povinnosti (plnenie) uložené povinnému vykonateľným rozhodnutím.

Pre viaceré súdne rozhodnutia vydané v občianskom konaní platí, že nemôžu byť exekučnými titulmi, pretože z ich povahy vyplýva, že nútený výkon neprichádza do úvahy. Týka sa to najmä rozhodnutí o osobnom stave a iných konštitutívnych rozhodnutí. Predbežné opatrenie o úprave styku rodičov s maloletými deťmi však nie je rozhodnutím, ktorým sa deklaruje alebo konštituuje určité právo alebo právny vzťah, a preto naň môže nadväzovať vykonávacie konanie. Nevyhnutným predpokladom jeho výkonu je vykonateľnosť predbežného opatrenia a odmietanie povinného dobrovoľne sa podrobiť súdnemu rozhodnutiu.

Výkon rozhodnutí o výchove maloletých detí je upravený v ustanoveniach § 272 až 273d Občianskeho súdneho poriadku. Citované ustanovenia obsahujú niekoľko spôsobov výkonu od výzvy na dobrovoľné plnenie cez ukladanie pokút až po nútené odňatie dieťaťa. Predbežné opatrenie o úprave styku rodičov s deťmi sa nevykonáva bezprostredne po nadobudnutí vykonateľnosti. Výkon tohto predbežného opatrenia nastupuje až vtedy, keď povinný dobrovoľne povinnosť určenú predbežným opatrením nerešpektuje.

Marenie výkonu predbežného opatrenia znamená, že predbežné opatrenie, ktoré má byť v dobe činu vykonané, fakticky v dôsledku konania páchatel'a vykonané nie je a vykonať ho nemožno. Nariadenie výkonu je však primárnou podmienkou, aby mohlo byť predbežné opatrenie vykonané.

Bez toho, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky skúmal správnosť a úplnosť zisteného skutkového stavu, alebo ho nejako menil, čo mu ustanovenie § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. nedovoľuje, už zo samotnej skutkovej vety je zrejmé, že obvinený nerešpektoval predbežné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Prievidza z 12. júna 2008, sp. zn. 13P 331/08, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne z 20. augusta 2008, sp. zn. 4CoP 50/2008, ktoré nadobudlo právoplatnosť 9. septembra 2008.

V dôsledku tohto nerešpektovania predbežného opatrenia bolo voči Ing. R. M. vznesené obvinenie. Z vyššie uvedeného je však zrejmé, že trestnoprávna ochrana sa neposkytuje vydanému vykonateľnému predbežnému opatreniu, ak nebolo začaté konanie o jeho výkone jedným zo zákonných spôsobov.

Zdôrazniť treba, že najprv by museli byť bezvýsledne použité mimotrestné opatrenia občianskoprávneho charakteru smerujúce k výkonu predbežného opatrenia súdu a až následné úmyselné konanie smerujúce k zmareniu výkonu takého predbežného opatrenia vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti, by bolo možné posúdiť ako prečin podľa § 349 Tr. zák.

V predmetnom prípade teda malo najskôr dôjsť k nariadeniu výkonu predbežného opatrenia a až vtedy, ak by obvinený úmyselne na výzvu splnenia toho, čo pre neho z predbežného opatrenia vyplývalo nereagoval a konal by tak, aby nariadený výkon predbežného opatrenia zmaril, by bolo možné vzniesť obvinenie z trestného činu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 349 alinea 2 Tr. zák.

Z uvedených dôvodov, po vyslovení porušenia zákona, Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil rozhodnutie okresného súdu, nakoľko toto nadobudlo právoplatnosť vzdaním sa odvolania obvineného aj prokurátorky a zrušil všetky ďalšie rozhodnutia, na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

V zmysle § 388 ods. 1 Tr. por. Najvyšší súd Slovenskej republiky prikázal Okresnému súdu Prievidza, aby vec v potrebnom rozsahu, znovu prerokoval a rozhodol, pričom tento súd je v zmysle § 391 ods. 1 Tr. por. viazaný právnym názorom vysloveným dovolacím súdom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 26. februára 2014

JUDr. Jana S e r b o v á , v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová